

Dominik Melichar: Narativní prostory lyriky

(posudek vedoucího práce)

Dominik Melichar se rozhodl věnovat svoji diplomovou práci místu plynulého míšení lyrického a epického (narativního) diskursu. Podobně jako se tímto směrem vydal před lety Miroslav Červenka s ideou *Fikčních světů lyriky*, jde nyní Melichar směrem k narativní kategorii prostoru a její roli v lyrickém textu. Téma přesahu kategorie stěžejní v jednom literárním druhu do druhu jiného tak, jak jej diplomová práce analyzuje, se mi jeví jako originální, nápadité a produktivní. Kromě Červenkovy podnětu je zdůvodněním takového navenek „podivného“ pokusu i fakt, že naratologie se v posledních desetiletích vyvinula v komplexní vědní disciplínu, pokrývající všechny aspekty textu vyprávění, zatímco poetika lyrického textu k takové komplexnosti z řady důvodů nikdy směřovat nemohla a nechtěla. Práce Dominika Melichara tedy v tomto ohledu také testuje míru univerzálnosti naratologických kategorií a konceptů.

Text diplomové práce vychází z celé řady teoretických i interpretačních konceptů, úvah a podnětů, které jsou vesměs vstřebány kreativně a produktivně; práce se nevyčerpává konspektováním těchto knih a článků, ale tyto podněty vkládá do vlastního výkladového celku; z dikce je nicméně zároveň zjevné, která idea pochází z přečtených knih a která z diplomantovy hlavy. Cením si i toho, že kromě očekávatelných „velkých“ jmen práce zvažuje i podněty celé škály „malých“ jmen a že kromě statí očekávatelných se zvolená problematika řeší i za pomoci konceptů a teorií, které pocházejí z jiných kontextů a nabízejí jen řešení na základě analogií či metaforických paralel. V důsledku tohoto postupu se práce věnuje celé řadě navzájem nějak souvisejících problémů, ale nepůsobí roztěkaně a fragmentárně.

Práci myslím prospívá i balance mezi teoretizujícími pasážemi a praktickým interpretačním materiálem, tedy poezií Jiřího Ortena. Tyto interpretace ověřují různorodé přístupy a možnosti, nad různými básněmi se Dominik Melichar věnuje různým problémům prostorovosti lyriky; cílem není uchopení autorské poetiky ani historický výklad, ale postižení procesů možné sémantizace.

Oceňuji i to, že práce se nesnaží vytvářet klasifikační kategorie a formulovat za každou cenu definitivní odpovědi; některé otázky zůstávají zodpovězeny pouze částečně, což nevnímám jako chybu, ale jako přiznání určitých mezer či prostorů pro případné následovníky.

Práce jako celek se mi jeví jako původní a podnětná. Prokazuje nejen diplomantovy znalosti, sečtělou a schopnost přečtené podněty vstřebat, domyslet a výkladově využít, ale ukazuje také ambici a ochotu řešit nastolené otázky neortodoxně a s odvahou. Proto práci rád **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 9. 9. 2013

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.